

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2020

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Φεβρουάριος 2021

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2020

ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) είναι υπεύθυνο για την προστασία, την ορθολογική ανάπτυξη και την αειφόρο διαχείριση των υδάτινων πόρων της Κύπρου, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή και Εθνική Νομοθεσία και στα πλαίσια της εκάστοτε κυβερνητικής υδατικής πολιτικής. Οι στρατηγικοί στόχοι που καλείται να εκπληρώσει καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δράσεων, με βασικούς άξονες: τη διασφάλιση της πληρέστερης δυνατής κάλυψης των αναγκών σε νερό για όλες τις χρήσεις, την προώθηση της αποδοτικής χρήσης των υδάτινων πόρων, τη διασφάλιση της ποιότητας του νερού για όλες τις χρήσεις, την προστασία των υδάτινων πόρων και του περιβάλλοντος.

ΥΔΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η υδατική κατάσταση το 2020, όσον αφορά τα μέγιστα αποθέματα νερού στα φράγματα, ήταν η καλύτερη της τελευταίας 10ετίας με όλα τα φράγματα να υπερχειλούν. Η βροχόπτωση του υδρολογικού έτους 2019 -20 ήταν 626 χιλιοστόμετρα, ή 122% της κανονικής, ενώ για την ίδια περίοδο η εισροή νερού στα φράγματα ήταν 136,0 ΕΚΜ και για το ημερολογιακό έτος Ιανουάριος – Δεκέμβριος 2020, ήταν 105,7 ΕΚΜ με επιπρόσθετη ποσότητα 1 ΕΚΜ στα εμπλουτιστικά φράγματα Κλήρου - Μαλούντας, Ταμασού και στο φράγμα Σολέας. Επακόλουθο της μεγάλης εισροής και των ψηλών αποθεμάτων νερού στα φράγματα, ήταν η ικανοποιητική παροχή νερού για άρδευση το 2020 στις αρδευτικές περιοχές των ΚΥΕ και ιδιαίτερα στις περιοχές του Ενιαίου Σχεδίου Νοτίου Αγωγού. Η κατανομή των υδατικών αποθεμάτων για το 2020 ετοιμάστηκε από το ΤΑΥ και το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς και τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Διαχείρισης Υδάτων.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ

Στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Οδηγίας – Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ) και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας (περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμος και τον περί Ενιαίας Διαχείρισης των Υδάτων Νόμος) συνεχίστηκαν κατά το 2020 δράσεις που αφορούν στη συλλογή και επεξεργασία υδρολογικών και υδρογεωλογικών στοιχείων για τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα και τα υδατικά σώματα, την ενασχόληση με υδρολογικά θέματα που σχετίζονται με τον προγραμματισμό και την εκτέλεση υδατικών έργων, τον έλεγχο της άντλησης και χρήσης υπόγειου νερού, την παρακολούθηση και αξιολόγηση της ποιότητας και ποσότητας των νερών, καθώς και την παροχή συμβουλών σε θέματα νερού. Στα πλαίσια αυτά ετοιμάστηκαν θεματικοί χάρτες (σε GIS) που αφορούν εργασίες του ΤΑΥ και άλλων τμημάτων, οργανισμών και συμβούλων-μελετητών, όπως π.χ. χαρτών χωροθέτησης υδατικών έργων, δικτύων και σταθμών παρακολούθησης επιφανειακών και υπογείων νερών και υπόγειων και επιφανειακών υδατικών σωμάτων.

Υπόγεια Υδατικά Σώματα

Όσον αφορά στα υπόγεια, συνεχίστηκαν οι μετρήσεις στάθμης των υπόγειων υδάτων ανά εξάμηνο από πέραν των 1000 γεωτρήσεων και από 15 γεωτρήσεις μηνιαία σύμφωνα με τα αντίστοιχα εθνικά προγράμματα παρακολούθησης, καθώς και η παρακολούθηση των υπόγειων υδάτων σε 3 περιοχές (Ποταμιά-Άγιος Σωζόμενος, Παραλίμνι-Άγια Νάπα, δυτικά της Λεμεσού) οι οποίες αρδεύονται ή προγραμματίζεται να αρδεύονται με ανακυκλωμένο νερό τριτοβάθμιας επεξεργασίας. Επίσης, στα πλαίσια εφαρμογής του Άρθρου 8 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ (ΟΠΥ), μετρήθηκε η στάθμη νερού στις 85 γεωτρήσεις και η ροή σε μία πηγή του δικτύου ποσοτικής κατάστασης των συστημάτων υπόγειου ύδατος και λήφθηκαν δείγματα από τις 89 γεωτρήσεις και 3 πηγές του δικτύου παρακολούθησης ποιοτικής κατάστασης των συστημάτων υπόγειου ύδατος σύμφωνα με τα προγράμματα παρακολούθησης της ΟΠΥ, αξιολογήθηκε τόσο η χημική όσο και η ποσοτική κατάσταση των υπόγειων υδάτων. Στα πλαίσια εφαρμογής του Άρθρου 5 της ΟΠΥ, εκπονήθηκε

μελέτη επανεξέτασης, αναθεώρησης και επαναχαρακτηρισμού των Συστημάτων Υπόγειου Ύδατος και ετοιμάστηκαν ψηφιακοί ισοπιεζομετρικοί χάρτες (στάθμες υπόγειου νερού) των παράκτιων υδροφορέων Παραμαλιού για τον Απρίλιο 2020) και Ακρωτηρίου για τον Σεπτέμβριο 2020.

Ζώνες Προστασίας των Φραγμάτων Ύδρευσης

Αξιολογήθηκαν αιτήσεις και ετοιμάστηκαν εκθέσεις με σχόλια/απόψεις για εγκατάσταση αναπτύξεων εντός Κοιτινών Ζωνών Προστασίας (ΚΖΠ) φραγμάτων ύδρευσης, όπως ανάπτυξη στο Πέρα Πέδι εντός της ΚΖΠ του φράγματος Κούρη κτλ.

Επιφανειακά Υδατικά Σώματα

Σε ότι αφορά το πρόγραμμα ποσοτικής παρακολούθησης των επιφανειακών υδάτων συνεχίστηκε η παρακολούθηση της ροής ποταμών και πηγών καθώς και της στάθμης νερού των φυσικών λιμνών και των ταμιευτήρων νερού. Βάσει του εθνικού προγράμματος παρακολούθησης φυσικών πηγών, καταμετρούνται οι αποδόσεις 87 πηγών με συχνότητα μέτρησης μία φορά το μήνα. Επιπρόσθετα συνεχίστηκε το εθνικό πρόγραμμα για την παρακολούθηση της πληρότητας των ταμιευτήρων νερού, στα πλαίσια του οποίου καταμετρείται η στάθμη νερού σε 40 ταμιευτήρες, στους σημαντικότερους καθημερινά και στους υπόλοιπους, μια φορά το μήνα. Στους ταμιευτήρες Ασπρόκρεμμου, Καλαβασού και Διποτάμου εγκαταστάθηκαν συστήματα τηλεμετρίας για συνεχή παρακολούθηση της στάθμης του νερού.

Στα πλαίσια της παρακολούθησης της ποιότητας των επιφανειακών υδάτων για εφαρμογή του Άρθρου 8 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ (ΟΠΥ), παρακολουθήθηκαν 66 σημεία σε ποταμούς, 10 σημεία στις φυσικές λίμνες (σύμπλεγμα αλυκών Λάρνακας, αλυκή Ακρωτηρίου και λίμνες Παραλιμνίου και Ορόκλινης) και 15 ταμιευτήρες νερού. Ο αριθμός δειγμάτων που λήφθηκε ήταν μειωμένος λόγω των περιορισμών στις μετακινήσεις κατά το 2020, λόγω καθυστερήσεων στην ανάθεση συμβάσεων δειγματοληψιών αλλά και λόγω έλλειψης προσωπικού. Συνεπώς, παρόλο που ο χρόνος παρουσίασε σχετικά υψηλή βροχόπτωση και ροές σχετικά μεγάλης διάρκειας στους ποταμούς, λήφθηκαν 167 δείγματα νερού από ποταμούς, 31 από φυσικές λίμνες και 48 από ταμιευτήρες νερού. Λήφθηκαν επίσης δείγματα ιζήματος (1 φορά το χρόνο από κάθε υδάτινο σώμα), από επτά φυσικές λίμνες, από 16 ταμιευτήρες νερού και από 6 σημεία ποταμών στα πλαίσια της παρακολούθησης της κατάστασής τους.

Όσον αφορά την παρακολούθηση βιολογικών ποιοτικών στοιχείων, παρά τον επηρεασμό του προγράμματος παρακολούθησης από την επιβολή περιορισμού μετακινήσεων σε διεθνές επίπεδο κατά το 2020 λήφθηκαν συνολικά 242 δείγματα από τους ποταμούς της Κύπρου, 40 δείγματα από ταμιευτήρες νερού ενώ από φυσικές λίμνες λήφθηκαν 31 δείγματα. Σχετικά με επικίνδυνες ουσίες, αξιολογήθηκαν οι συγκεντρώσεις φυτοφαρμάκων, εντομοκτόνων, βαρέων μετάλλων και άλλων ουσιών σε 30 σημεία ποταμών, 14 σημεία ταμιευτήρων και 8 σημεία φυσικών λιμνών (αλμυρών και υφάλμυρων). Σε έξι επιπλέον σημεία ποταμών παρακολουθήθηκαν βαρέα μέταλλα. Επίσης, συνεχίστηκε η παρακολούθηση της ποιότητας του νερού μικρών ταμιευτήρων, με δειγματοληψίες σε 27 ταμιευτήρες, τρεις φορές το χρόνο, για ανάλυση βιολογικών και χημικών παραμέτρων.

Αδειοδότηση Έργων Υδροληψίας και Αδειοδότηση Υδροληψίας

Κατά το 2020 εκδόθηκαν 724 άδειες έργου υδροληψίας και 554 άδειες υδροληψίας διαφόρων τύπων. Επίσης, εξετάστηκαν αιτήσεις, για άσκηση του επαγγέλματος του διατηρητού σε παγκύπρια βάση. Από τους 122.000 φακέλους που παραλήφθηκαν από τις Επαρχιακές Διοικήσεις κατά την μεταφορά των αρμοδιοτήτων στο ΤΑΥ, όσοι παρουσιάζουν δραστηριότητα (αίτηση για αλλαγή ορίου άντλησης, μεταφορά νερού, νέα γεώτρηση σε τεμάχιο κ.λπ.) καταχωρούνται σε βάση δεδομένων. Μέχρι σήμερα καταχωρήθηκαν πάνω από 50.000 γεωτρήσεις. Για το έτος 2020 έγινε έλεγχος ένδειξης υδρομετρητών σε 548 γεωτρήσεις. Στάλθηκαν πάνω από 150 προειδοποιητικές επιστολές παγκύπρια για συμμόρφωση με τους όρους των αδειών έργου υδροληψίας και υδροληψίας. Επίσης λήφθηκαν δικαστικά μέτρα και στάλθηκαν επιστολές για μείωση του ορίου άντλησης.

Τιμολόγηση Απόληψης Ύδατος από Πηγές Νερού εκτός Κυβερνητικών Υδατικών Έργων ΚΥΕ

Κατά το 2020 εφαρμόστηκε η τιμολογιακή πολιτική και στάλθηκαν τιμολόγια για χρήση νερού από εμφιαλωτήρια και Κοινοτικά Συμβούλια στην Επαρχία Λευκωσίας.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΧΘΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Στα πλαίσια εφαρμογής των Νόμων περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων, περί Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτων και περί Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αντιμετώπισης Κινδύνων Πλημμύρας πραγματοποιήθηκαν σειρά δράσεων που αφορούν στη θεώρηση πολεοδομικών σχεδίων ανάπτυξης, καθορισμό ορίων πολεοδομικών ζωνών προστασίας υδατορεμάτων για ένταξη σε αναθεωρήσεις των Τοπικών Σχεδίων και της Δήλωσης Πολιτικής, αξιολογήσεις αιτήσεων για αναπτύξεις που ενδέχεται να επηρεάσουν Υδατορέματα («Ayia Napa Forest Golf Ltd», «Μετακίνηση εγκαταστάσεων των κλάδων αστυνομικών σκύλων και πυροτεχνουργών Αστυνομίας Κύπρου», «Επέκταση Κέντρου Υποδοχής αιτητών διεθνούς προστασίας “Πουρνάρα”», «Εκμίσθωση Κρατικής Δασικής Γης από Ιερά Μητρόπολη Κωνσταντίας και Αμμοχώστου», «Salt Lake Resort & Spa – Δρομολαξιά-Μενεου»), θεώρηση υδρολογικών και υδραυλικών μελετών και μελετών πλημμυρών και ετοιμασία σχετικών εκθέσεων στα πλαίσια μελέτης ή/και αδειοδότησης (άδειες πολεοδομικές, οικοδομής κλπ.) έργων υποδομής π.χ. Νέο Μουσείο Λευκωσίας, Νέο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, Περιμετρικός Αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας κ.α.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟΥ

Κατά το 2020, το Τμήμα συνέχισε το συντονισμό της διατύπωσης των θέσεων της Κύπρου σε ότι αφορά την ετοιμασία των Ευρωπαϊκών κανονισμών για τις ελάχιστες απαιτήσεις για την επαναχρησιμοποίηση του νερού. Επίσης, το Τμήμα, συνέβαλε στην ετοιμασία των θέσεων της Κύπρου, για την αναδιατύπωση της οδηγίας για το πόσιμο νερό, σε ότι αφορά τα θέματα της αρμοδιότητάς του.

Εκτός από τη δράση του σε θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη συνεργασία του με τα άλλα Κράτη Μέλη, το Τμήμα στοχεύει και στην ενδυνάμωση των εθνικών, διεθνών και περιφερειακών συνεργασιών για αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων στον τομέα της διαχείρισης των υδάτων, μέσω προώθησης συνεργασιών. Το ΤΑΥ παρακολουθεί και συμβάλει στην υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (Sustainable Development Goals), σε ότι αφορά το Στόχο αρ.6 (SDG 6) που αφορά τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας και βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων και υγιεινής για όλους.

Το ΤΑΥ παρακολουθεί τις εξελίξεις σχετικά με το BREXIT καθώς και τις εξελίξεις αναφορικά με άλλες σχετικές δράσεις, όπως η πρωτοβουλία «Ένωση για τη Μεσόγειο - Νερό» η οποία καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής για το νερό στην περιοχή της Μεσογείου. Επιπρόσθετα συμμετέχει στις εργασίες για υλοποίηση του συγχρηματοδοτούμενου έργου του Ευρ. Προγρ Ελλάδα-Κύπρος Interreg IV: Διαδικτυακή Υπηρεσία Περιβαλλοντικών Κινδύνων – Πλημμύρες (ERMIS-F).

Οδηγία – Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ, ΟΠΥ)

Οι κύριες δραστηριότητες σχετικές με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ κατά το 2020 ήταν η εφαρμογή του 2^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΣΔΛΑΠ) και του σχετικού Προγράμματος Μέτρων (ΠΜ), εφαρμογή του σχεδίου διαχείρισης ξηρασίας, καθώς και η συνέχιση της παρακολούθησης σύμφωνα με το Άρθρο 8 της Οδηγίας. Το πρόγραμμα μέτρων (ΠΜ) για την περίοδο 2016-2021 περιλαμβάνει συνολικά 55 μέτρα.

Παράλληλα με τα πιο πάνω, για τους σκοπούς εκπόνησης του 3^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης, το ΤΑΥ προχώρησε σε αξιολόγηση των πιέσεων στη λεκάνη απορροής ποταμού της Κύπρου, επαναπροσδιορισμό των υδατικών σωμάτων, αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης εσωτερικών υδάτων της εξαετίας 2013-2019 σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 της ΟΠΥ, ενώ ολοκλήρωσε την πρώτη και ξεκίνησε τη δεύτερη φάση της Δημόσιας Διαβούλευσης για την εκπόνηση του σχεδίου, σύμφωνα με το Άρθρο 14.1 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την Επεξεργασία των Αστικών Λυμάτων

Συνεχίστηκε η υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την Επεξεργασία των Αστικών Λυμάτων για οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό μεγαλύτερο από 2000 άτομα από τα Αστικά Συμβούλια Αποχετεύσεων εκ μέρους του ΤΑΥ, καθώς επίσης και η παροχή τεχνικών συμβουλών σε σχέση με αποχετευτικά προβλήματα σε αγροτικές κοινότητες με ισοδύναμο πληθυσμό μικρότερο από 2000 άτομα.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά την υλοποίηση αποχετευτικών έργων και σταθμών επεξεργασίας λυμάτων:

- Βρίσκονται σε εξέλιξη επτά συμβόλαια λειτουργίας και συντήρησης βιολογικών σταθμών και αντλιοστασίων λυμάτων σε στρατόπεδα και κοινότητες
- Βρίσκεται σε εξέλιξη η ετοιμασία εγγράφων διαγωνισμών για τη λειτουργία και συντήρηση για δεκατέσσερις σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων, συμπεριλαμβανομένων και τριών σταθμών του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως στους συνοικισμούς Κοφίνου, Λειβάδια και Αρεδιού.
- Κατακυρώθηκε προσφορά για εκπόνηση μελέτης σχεδιασμού αποχετευτικού δικτύου συλλογής λυμάτων στο Αεροδρόμιο Λευκωσίας και στις κοινότητες Αψιού και Μουτουλλά.
- Κατακυρώθηκε προσφορά για μελέτη επέκτασης αποχετευτικού δικτύου συλλογής λυμάτων στην Κυπερούντα.
- Άρχισαν οι κατασκευαστικές εργασίες επέκτασης του δικτύου στην κοινότητα Ασκά.
- Βρίσκεται σε εξέλιξη η ετοιμασία εγγράφων διαγωνισμού για μελέτη σχεδιασμού αποχετευτικού δικτύου συλλογής λυμάτων στο Ενεργειακό Κέντρο Λεμεσού.
- Ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε στο ΥΓΑΑΠ το Σημείωμα Έργου (PCN) για την κατασκευή αποχετευτικού δικτύου και Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων στην κοινότητα Μουτουλλά η οποία αντιμετωπίζει σημαντικό περιβαλλοντικό πρόβλημα.
- Ολοκληρώθηκε η παροχή τεχνικών συμβουλών προς το Συμβούλιο Εκμετάλλευσης Χώρων Διάθεσης Αξιοποίησης Οικιακών Αποβλήτων Λάρνακας και Αμμοχώστου, για τη λειτουργία του σταθμού στη Σκαρίνου.
- Ολοκληρώθηκε το έργο του τεχνητού υδροβιότοπου στα Χολέτρια της Πάφου, ενός φυσικού συστήματος επεξεργασίας λυμάτων της κοινότητας, το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Interreg Balkan-Mediterranean Programme. Με παράδειγμα το πιο πάνω έργο, το ΤΑΥ προχώρησε στη διερεύνηση του ενδεχόμενου να γίνει αναβάθμιση του υφιστάμενου σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στους Αγίους Βαβασιονιάς με την κατασκευή παρόμοιου τεχνητού υδροβιότοπου.
- Οι παράνομες χωμάτινες δεξαμενές στην περιοχή Βατί στην επαρχία Λεμεσού, έχουν τερματίσει τη λειτουργία τους και ο νέος σταθμός Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων Βατί που έχει λειτουργήσει στην περιοχή, εξυπηρετεί όσους παραγωγούς αποβλήτων έχουν εξασφαλίσει άδεια διάθεσης λυμάτων για τον εν λόγω σταθμό.
- Ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση των προσφορών για τη λειτουργία και συντήρηση του σταθμού Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων Βαθιάς Γωνιάς ΤΑΥ και βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία προσφυγής.
- Συνεχίστηκαν οι κατασκευαστικές εργασίες για την υλοποίηση του Αποχετευτικού συστήματος Συλλογής Συμπλέγματος Σολέας, ενώ στα πλαίσια του έργου Αποχετευτικό σύστημα συμπλέγματος Κοκκινοχωρίων άρχισαν οι κατασκευαστικές εργασίες για τον σταθμό επεξεργασίας λυμάτων στην Άχνα.
- Ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε η Έκθεση του Νέου Προγράμματος Εφαρμογής της Κύπρου (ΠΕ-2018), όπως προβλέπεται από το Άρθρο 17 της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία αστικών λυμάτων, με έτος αναφοράς το 2018, και υποβλήθηκε στην Ε. Ε. στις 30/06/2020.

*Σημειώνεται ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε απόφαση στις 05/03/2020, κατά την οποία καταδικάζει την Κυπριακή Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα, λόγω της παράλειψής της να παράσχει αποχετευτικό δίκτυο για 31 οικισμούς και να διασφαλίσει για τους ίδιους οικισμούς, ότι τα αστικά λύματα που διοχετεύονται σε αποχετευτικά δίκτυα υπόκεινται σε δευτεροβάθμια ή ισοδύναμη επεξεργασία πριν από την απόρριψή τους.

Δράσεις ΤΑΥ για αντιμετώπιση της Πανδημίας

Σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου, μέσω της ερευνητικής μονάδας του, “Διεθνές Ερευνητικό Κέντρο Νερού Νηρέας” πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις σε δείγματα αστικών λυμάτων για τον εντοπισμό συγκεντρώσεων του γονιδιώματος του ιού SARS-CoV-2. Σκοπός του εγχειρήματος ήταν η ανάπτυξη ενός συστήματος παρακολούθησης και έγκαιρης προειδοποίησης (monitoring and early warning system) για την αποτύπωση της διακύμανσης του SARS-CoV-2 στην κοινότητα με βάση, όχι απλώς τα διαγνωσθέντα κρούσματα, αλλά και το επίπεδο της συγκέντρωσης του γονιδιώματος του ιού στα αστικά λύματα. Η έρευνα επικεντρώθηκε στους αστικούς σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων, ενώ η ανάλυση των δειγμάτων γίνεται σε συνεργασία με το Joint Research Centre.

Οδηγία 2007/60/ΕΚ για τη Διαχείριση και Αξιολόγηση των Κινδύνων Πλημμύρας

Οι κύριες δραστηριότητες σχετικές με την Οδηγία 2007/60/ΕΚ κατά το 2020 ήταν η εφαρμογή του 1^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) και μέτρων σχετικού Προγράμματος Μέτρων, όπως, Υδρολογική αξιολόγηση περιοχών πλημμύρας, Διαχείριση/επικαιροποίηση βάσης δεδομένων πλημμυρικών φαινομένων, Παρακολούθηση και συντονισμός της μελέτης Αντιπλημμυρικών Έργων στον Ποταμό Κλήμο, Ετοιμασία πιλοτικών τεχνικών συγκράτησης φερτών υλών στα υδατορέματα, Κατασκευή του έργου Προστασίας και Διαμόρφωσης της Κοίτης του ποταμού Βαθιά, καθώς και το μέτρο C12 & C13 στον ποταμό Κοσιηνά και στον ποταμό Λιμνάρκα στην Πάφο.

Παράλληλα με τα πιο πάνω, για τους σκοπούς εκπόνησης του 2^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας ολοκληρώθηκε η Προκαταρκτική Αξιολόγηση των Κινδύνων Πλημμύρας (ΠΑΚΠ), αναγνωρίστηκαν οι νέες Περιοχές Δυνητικού Σοβαρού Κινδύνου Πλημμύρας βάσει της ΠΑΚΠ και κατακυρώθηκε Σύμβαση για την «Ετοιμασία Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας και Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας για τις αναθεωρημένες Περιοχές Δυνητικού Σοβαρού Κινδύνου Πλημμύρας, αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας της Κύπρου και εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το 2^ο ΣΔΚΠ.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Εντός του έτους 2020, ετοιμάστηκαν έγγραφα και προκηρύχθηκαν διαγωνισμοί που αφορούσαν προμήθειες, έργα και υπηρεσίες, όπως:

- Για προμήθειες μετρητών, εξαρτημάτων, ηλεκτρικών Πινάκων, σωλήνων και εξαρτημάτων από Ελατό Χυτοσίδηρο, Ηλεκτρομαγνητικών Υδρομετρητών, διαφόρων Ειδών Ηλεκτροτουρπίνων, Φλαντζών, Δικλείδων, Υγρού Κροκιδωτικού Θεικού Υδροξειδίου Χλωριούχου Πολυαργιλίου και για υγρού Υποχλωριώδους Νατρίου (ΝΑΟCL).
- Για εκτέλεση Έργων για την Κατασκευή του Αντλιοστασίου Α2, για ενοικίαση εκσκαφών, για την Κατασκευή Υποέργου Α3: Δεξαμενή Μαυροβουνίου, για Εκτέλεση Εργασιών Επισκευής και Συντήρησης των Κτιρίων των Αντλιοστασίων CDP10 και CDP13 του Αρδευτικού Έργου Κοκκινοχωριών, για την Επέκταση Αποχετευτικού Δικτύου στην Κοινότητα Ασκά και στη Εκτέλεση Εργασιών Συντήρησης των δύο Υδατόπυργων της Κοινότητας Αυγόρου.
- Για παροχή Υπηρεσιών Συμβούλων, Υπηρεσιών Πολιτικού Μηχανικού, για Αναλύσεις δειγμάτων νερού και ιζημάτων, Παροχή Υπηρεσιών για "Ετοιμασία Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας, για Διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη Δημοσίευση για τη Λειτουργία και Συντήρηση της ΟΕΔΑ Κόσιης και για Operate And Partially Refurbish the Central Wastewater Treatment Plant of W. D. D. At Vathia Gonía.

- Πληθώρα διαγωνισμών, προκηρύσσονται από τα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος και αφορούν Έργα, Υπηρεσίες και Προμήθειες προς υλοποίηση του προϋπολογισμού.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Είναι σε εξέλιξη ο προγραμματισμός, ο σχεδιασμός και η αξιολόγηση της βιωσιμότητας νέων έργων υποδομής καθώς και η εκπόνηση τελικών μελετών για την κατασκευή των έργων, ενώ παράλληλα βρίσκονται στο στάδιο κατασκευής τα ακόλουθα:

Έργα Ενίσχυσης και Ικανοποίησης Αναγκών Ύδρευσης

- Ικανοποίηση υδρευτικών αναγκών στην ευρύτερη περιοχή Λευκωσίας (Υδατικό Έργο «Βασιλικός-Λευκωσία»):
Ολοκληρώθηκε η Τελική Μελέτη του έργου και υπογράφηκε συμφωνία χρηματοδότησης με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB) για την παραχώρηση δανείου ύψους 40 εκ. ευρώ καθώς και με την Τράπεζα του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEB) για την παραχώρηση δανείου ύψους 13 εκ. ευρώ για συνολική κάλυψη της χρηματοδότησης του Έργου. Έχουν δημοπρατηθεί και βρίσκονται υπό κατασκευή 4 εκ των 9 Υποέργων της Φάσης Α (Υποέργα Α1, Α2, Α3 και Β2) και ετοιμάζονται τα έγγραφα διαγωνισμών για την κατασκευή των υπολοίπων Υποέργων. Παράλληλα έχει ολοκληρωθεί η προμήθεια σωλήνων και εξαρτημάτων ελατού χυτοσιδήρου που θα εγκατασταθούν για την κατασκευή του εξωτερικού υδραγωγείου. Ταυτόχρονα με τα πιο πάνω εκπονείται από ιδιώτη μελετητή η τελική μελέτη των έργων υποδομής της Φάσης Β. Το Έργο εγκρίθηκε για συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής.
- Ενίσχυση υδατοπρομήθειας στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου (Υδατικό Έργο «Κοκκινόκρεμμος»):
Ολοκληρώθηκε η κατασκευή των 3^{ων} υδατοδεξαμενών Glass Lined Steel (GLS) συνολικής χωρητικότητας 15.000 m³ οι οποίες έχουν συνδεθεί με την υφιστάμενη υποδομή ύδρευσης της περιοχής. Εντός του 2020 ολοκληρώθηκε η προμήθεια μέρους των σωλήνων ελατού χυτοσιδήρου που απαιτούνται για την κατασκευή του καταθλιπτικού αγωγού. Παράλληλα ετοιμάζονται έγγραφα διαγωνισμού για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την τελική μελέτη του αγωγού σύνδεσης της αφαλάτωσης Δεκέλειας με το ύψωμα Κοκκινόκρεμμου καθώς και τα έγγραφα για τη διενέργεια διαγωνισμού Design-Built για την κατασκευή ακόμη 2 δεξαμενών GLS συνολικής χωρητικότητας 20.000m³. Υπογράφηκε συμφωνία με την Τράπεζα του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEB) για παραχώρηση δανείου ύψους 27εκ. ευρώ για κάλυψη της χρηματοδότησης του Έργου σε ποσοστό 100%. Το Έργο εγκρίθηκε για συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής.
- Νέο αντλιοστάσιο πόσιμου νερού στην Τερσεφάνου: Υλοποιείται η σύμβαση που αφορά στην μελέτη και στο σχεδιασμό του νέου αντλιοστασίου που θα συνδεθεί με τις δεξαμενές επεξεργασμένου νερού του διυλιστηρίου πόσιμου νερού της Τερσεφάνου για να προωθεί νερό ύδρευσης προς τη δεξαμενή εξισορρόπησης Ιδαλίου.
- Μονάδα Αφαλάτωσης Πάφου:
Είναι σε εξέλιξη η κατασκευή της Μονάδας Αφαλάτωσης στα Κούκλια και των δεξαμενών αποθήκευσης στο χώρο του Διυλιστηρίου πόσιμου νερού Ασπρόκρεμμου.
- Διασύνδεση Φραγμάτων Πάφου (Ευρέτου, Κανναβιού και Ασπρόκρεμμου):
Ολοκληρώθηκε η κατασκευή της υποδομής για το ένα από τα δύο αντλιοστάσια.
- Ικανοποίηση υδρευτικών αναγκών στην Ανατολική Λεμεσό:
Οι κατασκευαστικές εργασίες για τη μεταφορά αφαλατωμένου νερού από την αφαλάτωση Βασιλικού συνεχίζονται βάσει του χρονοδιαγράμματος.
- Υδατοπρομήθεια ευρύτερης περιοχής Λεμεσού:
Βρίσκονται υπό εκτέλεση τα έργα υποδομής για την τροφοδοσία των περι-αστικών περιοχών Λεμεσού από την αφαλάτωση Επισκοπής.
- Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Χαμηλών Χωριών Πάφου:
Ολοκληρώθηκε η προμήθεια μέρους του αγωγού και προγραμματίζεται η κατασκευή του.
- Αναβάθμιση Διυλιστηρίων:

Έχει εκπονηθεί ειδική μελέτη με Σύμβουλο Μηχανικό για τη διερεύνηση των απαιτούμενων έργων για την αναβάθμιση των διυλιστηρίων.

- Νέο Διυλιστήριο Χοιροκοιτίας:

Ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε στο ΥΓΑΑΠ το Σημείωμα Έργου (PCN) για την κατασκευή νέου Διυλιστηρίου στη Χοιροκοιτία προς αντικατάσταση του πεπαλαιωμένου διυλιστηρίου που βρίσκεται στον ίδιο χώρο και κατασκευάστηκε τη δεκαετία του 70.

Έργα Χρήσης Ανακυκλωμένου Νερού

- Χρήση Ανακυκλωμένου Νερού Δυτικής Λευκωσίας (Α΄ και Β΄ Φάση):

Έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή της δεξαμενής χειμερινής αποθήκευσης σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα καθώς και η κατασκευή του κεντρικού αγωγού μεταφοράς ανακυκλωμένου νερού. Παράλληλα το ΤΑΥ προχώρησε με την ετοιμασία εγγράφων για την προκήρυξη διαγωνισμών για την εγκατάσταση του δευτερεύοντος δικτύου άρδευσης. Έχει επίσης ξεκινήσει η κατασκευή του ενός εκ των δύο αντλιοστασίων.

- Χρήση Ανακυκλωμένου Νερού Ανατολικής Λευκωσίας:

Ολοκληρώθηκε η κατασκευή του νέου αντλιοστασίου στην περιοχή Βαθιάς Γωνιάς και οι τελικές μελέτες που αφορούν στη δεξαμενή εξισορρόπησης χωρητικότητας 13.000 m³, στους συνδετικούς αγωγούς και σύνοδα έργα καθώς και στην κατασκευή δεξαμενών χειμερινής αποθήκευσης ανακυκλωμένου νερού στη Βαθιά Γωνιά χωρητικότητας 1.3 εκ. m³ & 1.6 εκ. m³. Παράλληλα με τα πιο πάνω εκπονείται, από ιδιώτη μελετητή, το Γενικό Σχέδιο Ανάπτυξης (Master Plan) για τη χρήση του ανακυκλωμένου νερού που θα λαμβάνει υπόψη τις μελλοντικά παραγόμενες ποσότητες ανακυκλωμένου νερού από τους Σταθμούς Επεξεργασίας Λυμάτων Βαθιάς Γωνιάς και Μίας Μηλιάς.

- Χρήση Ανακυκλωμένου Νερού Λεμεσού:

Ολοκληρώθηκε η μελέτη και άρχισε η κατασκευή των απαραίτητων έργων σύνδεσης και αξιοποίησης του ανακυκλωμένου νερού που θα παράγεται στον υπό κατασκευή Σταθμό Επεξεργασίας Λυμάτων Δυτικής Λεμεσού.

Παράλληλα με τα πιο πάνω εκπονείται, από ιδιώτη μελετητή, το Γενικό Σχέδιο Ανάπτυξης (Master Plan) για τη χρήση του ανακυκλωμένου νερού ευρύτερης Λεμεσού που θα λαμβάνει υπόψη τις μελλοντικά παραγόμενες ποσότητες ανακυκλωμένου νερού από τους Σταθμούς Επεξεργασίας Λυμάτων Ανατολικής Λεμεσού (Μονή) και Δυτικής Λεμεσού (Πολεμιδιών).

- Χρήση Ανακυκλωμένου Λάρνακας:

Βρίσκεται υπό εξέλιξη η κατασκευή του Φράγματος Τερσεφάνου χωρητικότητας 4,3 εκ. m³ νερού και τροχοδρομείται η προκήρυξη του διαγωνισμού για την εγκατάσταση του κεντρικού αγωγού μεταφοράς από το Σταθμό Επεξεργασίας Λυμάτων Λάρνακας προς το Φράγμα Τερσεφάνου. Παράλληλα ολοκληρώθηκε και ο τελικός σχεδιασμός των αρδευτικών δικτύων. Το Έργο εγκρίθηκε για συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.

Άλλα Υδατικά Έργα

- Αντιπλημμυρικά Φράγματα Αραδίππου:

Ξεκίνησε η κατασκευή του Έργου που αφορά στα φράγματα Καμμίση & Αρχαγγέλου. Παράλληλα επικαιροποιείται η μελέτη των αγωγών σύνδεσης και μεταφοράς νερού στην Αρδευτική Περιοχή Αναδασμού Αραδίππου. Το Έργο εγκρίθηκε για συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής για την Προγ. Περίοδο 2014-2020.

- Αρδευτικό Έργο Σολέας:

Ολοκληρώθηκε η προμήθεια σωλήνων και εξαρτημάτων μέρους του Έργου και συνεχίζονται οι εργασίες τοποθέτησης τους από το Επαρχιακό Γραφείο Λευκωσίας. Παράλληλα ετοιμάζονται έγγραφα διαγωνισμού για την κατασκευή των υπολοιπόμενων αρδευτικών δικτύων στις κοινότητες Τεμβριάς, Κοράκου, Ευρύχου, Φλάσου, Λινού και Κατουδάτων.

- Επέκταση Αρδευτικού Δικτύου στην τουριστική περιοχή Γιαλιάς του Κ.Υ.Ε. Χρυσοχούς:

Το έργο ολοκληρώθηκε εντός του 2020 από το Επαρχιακό Γραφείο Πάφου.

- Διαχειριστική Μελέτη Δυτικής Λευκωσίας

Ανατέθηκε σύμβαση παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών σε ιδιώτη μελετητή για την εκπόνηση ειδικής Διαχειριστικής Μελέτης για την ενίσχυση των υδατικών αναγκών της Δυτικής Επαρχίας της Λευκωσίας. Στόχος της μελέτης η λήψη απόφασης για προώθηση προς υλοποίηση των έργων που θα κριθούν ως βέλτιστες επιλογές ώστε να ικανοποιηθούν οι υδατικές ανάγκες (ύδρευσης + άρδευσης) της περιοχής.

Προτάσεις για Ένταξη Έργων στο Σχέδιο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας

Έχουν ολοκληρωθεί οι απαιτούμενες ενέργειες και υποβλήθηκαν σύμφωνα με τα πρότυπα έγγραφα της ΓΔ ΕΠΣΑ οι προτάσεις του ΤΑΥ για ένταξη στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας νέων Υδατικών Έργων.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Έγινε αναπροσαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου του ΤΑΥ το οποίο εκπονήθηκε για την περίοδο 2017-2019. Αντίστοιχη αναπροσαρμογή υλοποιείται για τους Στρατηγικούς Στόχους, τις Δραστηριότητες και τις Δράσεις του Τμήματος, καθώς και για τους Δείκτες Επίδοσης και Απόδοσης.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΝΕΡΟΥ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Το ΤΑΥ έχει την ευθύνη της διαχείρισης, λειτουργίας και συντήρησης των κυβερνητικών υδατικών έργων (ΚΥΕ). Στα ΚΥΕ περιλαμβάνονται φράγματα, διυλιστήρια νερού, κυβερνητικές γεωτρήσεις, συστήματα άντλησης, κεντρικές δεξαμενές, αγωγοί μεταφοράς νερού και αρδευτικά δίκτυα. Από τα ΚΥΕ εξυπηρετούνται οι ανάγκες νερού ύδρευσης και νερού άρδευσης, σε καθορισμένες περιοχές.

Κυβερνητικά Συστήματα Υδατοπρομήθειας

Το νερό ύδρευσης που παράγεται από τα Διυλιστήρια νερού και τις Μονάδες Αφαλάτωσης, διοχετεύεται μέσω των ΚΥΕ, στις δεξαμενές των Τοπικών Αρχών (Συμβούλια Υδατοπρομήθειας, Δήμοι και Κοινότητες). Η συνολική παραγωγή νερού ύδρευσης από τα Διυλιστήρια νερού και τις Μονάδες Αφαλάτωσης, ανήλθε κατά το 2020 στα 77,33 ΕΚΜ, σε σχέση με 86,8 ΕΚΜ το 2019.

Η συνολική παραγωγή πόσιμου νερού από τα Διυλιστήρια Τερσεφάνου, Κόρνου, Λεμεσού, Ασπρόκρεμμου και Κανναβιούς, ανήλθε κατά το 2020 στα 47,56 ΕΚΜ, σε σχέση με 32,0 ΕΚΜ το 2019. Η συνολική παραγωγή των Ταχυδιυλιστηρίων Ταμασού και Κλήρου, τα οποία διυλίζουν νερό από τα Φράγματα Ταμασού και Κλήρου, ανήλθε κατά το 2020 στις 492.920 ΚΜ, σε σχέση με 387.520 ΚΜ το 2019. Η συνολική παραγωγή της κινητής μονάδας αφαίρεσης Αρσενικού από το νερό της γεώτρησης στην κοινότητα Μάμμαρι, η οποία τίθεται σε λειτουργία κυρίως κατά τη θερινή περίοδο, ανήλθε κατά το 2020 στις 55.760 ΚΜ, σε σχέση με 41.990 ΚΜ το 2019.

Η συνολική παραγωγή αφαλατωμένου νερού από τις Μονάδες Αφαλάτωσης Δεκέλειας, Λάρνακας και Βασιλικού, με την Μονάδα Αφαλάτωσης Επισκοπής να παραμένει σε κατάσταση αναμονής, ανήλθε κατά το 2020 στα 29,77 ΕΚΜ, σε σχέση με 54,8 ΕΚΜ το 2019. Οι ποσότητες παραγωγής αφαλατωμένου νερού από τις Μονάδες Αφαλάτωσης, καθορίζονται στο σενάριο κατανομής των υδατικών αποθεμάτων αναλόγως της υδατικής κατάστασης, το οποίο προαποφασίζεται από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Υδάτων (ΣΕΔΥ) και εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Κατά το 2020, συνεχίστηκε επίσης η λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων του ΤΑΥ, η καταμέτρηση και τιμολόγηση του νερού ύδρευσης, η αντιμετώπιση βλαβών, η εξέταση παραπόνων και η εξέταση αιτήσεων χορήγησης πολεοδομικών αδειών.

Κυβερνητικά Αρδευτικά Δίκτυα

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και το 2020 καταρτίστηκε το σενάριο κατανομής νερού άρδευσης από τα ΚΥΕ, κατόπιν διαβούλευσης με τις αγροτικές οργανώσεις. Το σενάριο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού συζητήθηκε από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Υδάτων σύμφωνα με

τον περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμο. Το σενάριο εφαρμόστηκε και παρακολουθείτο σε όλη τη διάρκεια της αρδευτικής περιόδου.

Σε ότι αφορά το υδατικό ισοζύγιο στα ΚΥΕ, συνεχίστηκε η καθημερινή καταγραφή και αξιολόγηση των εισροών στα φράγματα. Τα δεδομένα αυτά αξιοποιούνται και γίνεται ο σχετικός ισολογισμός, λαμβανομένων υπόψη των αποθεμάτων, καταναλώσεων, εξάτμισης και απωλειών. Σχετική ημερήσια ενημερωτική κατάσταση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος καθημερινά.

Σημαντική εργασία, με πληθώρα ενεργειών και παρεμβάσεων, αποτελεί η εργασία συντήρησης του κεντρικού αγωγού του Νότιου Αγωγού και όλων των εγκαταστάσεων του έργου, με βάση συγκεκριμένο πρόγραμμα. Επίσης σημαντική είναι η παρακολούθηση του, για την σωστή λειτουργία και ασφάλεια του, αφού αποτελεί την κεντρική αρτηρία υδροδότησης των περιοχών Λεμεσού, Λευκωσίας, Λάρνακας και Αμμοχώστου, καθώς και την άρδευση των περιοχών Λεμεσού, Λάρνακας και Αμμοχώστου.

Κατά το 2020 άρχισε η διαδικασία οικονομικής ενίσχυσης Αρδευτικών Τμημάτων σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του Υ.Σ. με αρ. 89.136 και ημερ. 31/3/2020. Το ΤΑΥ συντονίζει τη διαδικασία αξιολόγησης και έγκρισης των αιτημάτων των Α.Τ., από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και την αρμόδια Επιτροπή που συστάθηκε με βάση την απόφαση. Κατά το 2020 ενισχύθηκαν οικονομικά 14 Αρδευτικά Τμήματα με συνολικό ποσό €199.986.

Ηλεκτρομηχανολογικά Έργα

Το ΤΑΥ με την Υπηρεσία Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων, υποστηρίζει όλες τις υπόλοιπες Υπηρεσίες του Τμήματος σε ότι αφορά τα ηλεκτρομηχανολογικά θέματα όπως αντλιοστάσια (μελέτες, σχεδιασμοί, κατασκευές, λειτουργία, συντήρηση). Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι το κόστος του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού σε ότι αφορά αναπτυξιακά έργα όπως βιολογικοί σταθμοί, αφαλατώσεις, διυλιστήρια, επεξεργασία στερεών αποβλήτων είναι περίπου ίσο με το αντίστοιχο των έργων πολιτικής μηχανικής.

Τιμολόγηση Νερού και Καθυστερημένα Έσοδα

Συνεχίστηκε η τιμολόγηση του νερού ύδρευσης και άρδευσης που παρέχεται από τα ΚΥΕ, με την καταγραφή και χρέωση της κατανάλωσης, σύμφωνα με τα ισχύοντα τέλη, με βάση τους Κανονισμούς Τελών Ύδατος 48/2017. Επίσης, έχουν προωθηθεί και εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο οι σχετικοί τροποποιητικοί Κανονισμοί για το καθορισμό ειδικού τέλους υπερχείλισης από μικρά φράγματα που αρδεύουν κατάντι μειονεκτικές αγροτικές περιοχές. Η διαδικασία για την είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών κατανάλωσης νερού ύδρευσης και άρδευσης και για την απόρριψη βιομηχανικών αποβλήτων στο σταθμό επεξεργασίας οικιακών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων, αποτελεί συνεχή προσπάθεια του ΤΑΥ. Για το σκοπό αυτό συνεχίστηκε η συνεργασία με την Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των οφειλετών. Σε ότι αφορά τις τοπικές αρχές υδατοπρομήθειας που διατηρούν καθυστερημένες οφειλές για αγορά πόσιμου νερού από το ΤΑΥ, συνεχίστηκε η προσπάθεια ενεργοποίησης των τοπικών αρχών - οφειλετών, σε συνεργασία και με άλλες αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Αποκατάσταση των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ)

Κατά το 2020 συνεχίστηκε η υλοποίηση των δύο Συμβάσεων για την αποκατάσταση των ΧΑΔΑ στις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού, υποβλήθηκαν και εγκρίθηκαν οι Μελέτες Ελλείμματος Χρηματοδότησης και Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον ενώ εκδόθηκαν και οι αντίστοιχες Γνωμοδοτήσεις από την αρμόδια Περιβαλλοντική Αρχή. Όσον αφορά την αποκατάσταση του ΧΑΔΑ Κοτσιάτη έχει υποβληθεί το προσχέδιο των Εγγράφων Διαγωνισμού στη Διεύθυνση Ελέγχου του Υπουργείου Μεταφορών για εξασφάλιση του Πιστοποιητικού Ποιοτικού Ελέγχου. Για την

αποκατάσταση των λοιπών ΧΑΔΑ της επαρχίας Λευκωσίας, έχει υποβληθεί από το Μελετητή το προσχέδιο των Έγγραφων Διαγωνισμού και αξιολογούνται από το ΤΑΥ. Για την αποκατάσταση και μετέπειτα φροντίδα των 25 ΧΑΔΑ Λεμεσού, των οποίων το σύνολο των απορριμμάτων τους θα μεταφερθούν στον ΧΑΔΑ Βατί, έχει υποβληθεί από το Μελετητή μέρος της Τελικής Μελέτης Εφαρμογής και των Κατασκευαστικών Σχεδίων, καθώς επίσης και μέρος των Μελετών για την αποκατάσταση των λυματοδεξαμενών στον ΧΑΔΑ Βατί. Τόσο η ετοιμασία των αναγκαίων μελετών/εγγράφων όσο και η υλοποίηση των κατασκευαστικών εργασιών αποκατάστασης συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικούς Πόρους.

Μονάδα Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) και Σταθμού Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ) επαρχίας Λεμεσού.

Σε σχέση με τις εκκρεμότητες της σύμβασης κατασκευής της Μονάδας ΟΕΔΑ Πεντακώμου και του ΣΜΑ Καντού, η οποία μεταφέρθηκε στο ΤΑΥ, μεταξύ άλλων προωθήθηκαν προς έγκριση αριθμός Αλλαγών/Απαιτήσεων στις αρμόδιες Επιτροπές (ΤΕΑΑ και ΚΕΑΑ).

Επίσης, στο πλαίσιο μιας ύστατης προσπάθειας διαβούλευσης για πλήρη, τελική και φιλική διευθέτηση, τόσο των Απαιτήσεων του Αναδόχου από τη Φάση Μελέτης-Κατασκευής του Έργου όσο και του ζητήματος που είχε προκύψει με το αυξημένο ποσοστό υγρασίας του παραγόμενου δευτερογενούς καυσίμου, με αποτέλεσμα να μην είναι κατάλληλο για ενεργειακή αξιοποίηση, το ΤΑΥ εξέτασε, μέσω των Συμβούλων JASPERS, πρόταση του Αναδόχου για ενεργειακή αξιοποίηση του παραγόμενου δευτερογενούς καυσίμου RDF/SRF (Vortex Incineration with Energy Generation) από τον ίδιο. Η πρόταση κρίθηκε ότι δεν θα μπορούσε να τύχει εφαρμογής και απορρίφθηκε.

Στο ενδεχόμενο τερματισμού της εν λόγω σύμβασης, είτε από τον Εργοδότη είτε από τον Ανάδοχο, το ΤΑΥ ετοίμασε μέσω Συμβούλου Μηχανικού έγγραφο διαγωνισμού με διαδικασία διαπραγμάτευσης για λειτουργία και συντήρηση της Μονάδας ΟΕΔΑ Λεμεσού. Παράλληλα, απέστειλε ειδοποίηση στον Ανάδοχο για συμμόρφωση του με τις πρόνοιες της Σύμβασης εντός τεσσάρων μηνών, ο οποίος πέτυχε τη μείωση του ποσοστού υγρασίας με την πρόσμιξη στο μείγμα του παραγόμενου δευτερογενούς καυσίμου υπολειμμάτων από την επεξεργασία των αποβλήτων με πολύ χαμηλό ποσοστό υγρασίας. Στα πλαίσια διερεύνησης των αποτελεσμάτων του Αναδόχου, το ΤΑΥ προχώρησε σε σύμβαση με ιδιωτικό εργαστήριο, προκειμένου να εξετάσει τις βασικές παραμέτρους (ποιοτικά χαρακτηριστικά) του παραγόμενου δευτερογενούς καυσίμου RDF. Ταυτόχρονα, το ΤΑΥ προχώρησε σε νέα εξάμηνη πιλοτική δοκιμή, χωριστής ενεργειακής αξιοποίησης του παραγόμενου δευτερογενούς καυσίμου (RDF και SRF) στη Τσιμεντοποιεία Βασιλικού. Περαιτέρω, συστάθηκε Ομάδα Εργασίας από τεχνοκράτες για να διερευνήσει λειτουργικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Μονάδα ΟΕΔΑ Λεμεσού και να ετοιμάζει και υποβάλει εισηγητικές εκθέσεις για επίλυση τους.

Τέλος, συνεχίστηκε η προσπάθεια εκχώρησης της σύμβασης λειτουργίας της Μονάδας και του ΣΜΑ στο Συμβούλιο Εκμετάλλευσης Χώρων Διάθεσης ή Αξιοποίησης Οικιακών Αποβλήτων επαρχίας Λεμεσού, χωρίς ωστόσο να καταστεί δυνατό να υπογραφεί η σχετική συμφωνία εκχώρησης.

Μονάδα Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) και Σταθμού Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ) επαρχιών Λάρνακας-Αμμοχώστου.

Το ΤΑΥ, ως Τεχνικός Σύμβουλος του Συμβουλίου Εκμετάλλευσης Χώρων Διάθεσης ή Αξιοποίησης Οικιακών Αποβλήτων (ΣΕ) επαρχιών Λάρνακας - Αμμοχώστου, προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό για τη λειτουργία/συντήρηση της Μονάδας και του ΣΜΑ για περίοδο 2 συν 1 χρόνια, στην οποία θα περιλαμβάνεται η κατασκευή νέου κυττάρου στο χώρο του ΧΥΤΥ της Μονάδας καθώς και η προμήθεια νέου τεμαχιστή ογκωδών αποβλήτων.

Παγκύπριο Δίκτυο Πράσινων Σημείων (ΠΣ).

Το ΤΑΥ, ως Τεχνικός Σύμβουλος των επαρχιακών ΣΕ, παρείχε τεχνική υποστήριξη σε αυτά αναφορικά με τη λειτουργία και τη διαχείριση του υφιστάμενου δικτύου ΠΣ, το οποίο περιλαμβάνει 22 σταθερά και 4 κινητά ΠΣ. Επίσης, εξέτασε την προώθηση της κατασκευής πέντε νέων ΠΣ στις Κοινότητες Τρούλλων, Αυγόρου, Επταγώνιας, Πελενδρίου και στο Δήμο Λακατάμιας, καθώς και την

προώθηση της επέκτασης του υφιστάμενου ΠΣ Αλάμπρας. Περαιτέρω, το ΤΑΥ υποστήριξε το Σύμπλεγμα Ορεινής της επαρχίας Λευκωσίας στην ετοιμασία πρότασης για δημιουργία τριών πιλοτικών Σημείων Συλλογής στις Κοινότητες Αγροκηπιάς, Φαρμακά και Αρεδιού. Τέλος, κατέγραψε και αξιολόγησε τις ανάγκες των επαρχιακών ΣΕ για την αγορά κατάλληλης δυναμικότητας τεμαχιστών πράσινων ή/και ογκωδών αποβλήτων.

Χώρος Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων (ΧΥΤΑ) επαρχίας Πάφου

Το ΤΑΥ, ως Τεχνικός Σύμβουλος του ΣΕ επαρχίας Πάφου, παρείχε τεχνική υποστήριξη στο εν λόγω Συμβούλιο, για την ετοιμασία εγγράφων ανοικτού διαγωνισμού για την κατασκευή νέου κυττάρου στο χώρο του ΧΥΤΑ Πάφου καθώς επίσης και υποστήριξη για την προκήρυξη, αξιολόγηση και κατακύρωση του εν λόγω διαγωνισμού.

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

Στα πλαίσια του θεσμού της ενδομηνησιακής επιμόρφωσης κατά το 2020, διοργανώθηκαν 5 σειρές εξειδικευμένων προγραμμάτων, με 20 συμμετέχοντες. Στα πλαίσια των εκπαιδεύσεων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, παρακολούθησαν συνολικά 18 νεοεισερχόμενοι λειτουργοί από το Τμήμα.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΜΕΤΡΙΑΣ

Η υποδομή του Τμήματος περιλαμβάνει εξειδικευμένα συστήματα πληροφορικής που επιτρέπουν στο προσωπικό του ΤΑΥ να εκτελεί τις καθημερινές του εργασίες με αποτελεσματικό τρόπο. Το ΤΑΥ αξιολογώντας τις προβλέψεις για την Πανδημία, ενέργησε προληπτικά και εγκατέστησε έγκαιρα τον απαραίτητο εξοπλισμό που επέτρεψε στο προσωπικό του ΤΑΥ να εργαστεί αποτελεσματικά από το σπίτι έχοντας πλήρη πρόσβαση σε όλα τα συστήματα που είναι διαθέσιμα στο γραφείο. Τα εν λόγω συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά από τον Μάρτιο του 2020 και έχουν αναβαθμιστεί όσον αφορά την ασφάλεια για να διατηρηθούν και μετά το πέρας της πανδημίας. Το δίκτυο Η/Υ του ΤΑΥ έχει επανασχεδιαστεί για να παρέχει τη μέγιστη δυνατή ασφάλεια από Κυβερνοαπειλές αλλά και την καλύτερη δυνατή λειτουργικότητά από τους χρήστες αλλά και του πολίτες.

Εν μέσω Πανδημίας συνεχίστηκαν τα έργα τεχνολογίας τα οποία υλοποιούνται στο ΤΑΥ με γνώμονα την εξοικονόμηση προσωπικού και την αποτελεσματικότερη λειτουργία των έργων, όπως:

- Εγκατάσταση εξοπλισμού τεχνολογίας NB-IoT για αυτόματη ανάγνωση υδρομετρητών σε γεωτρήσεις αλλά και σε δίκτυα ύδρευσης και άρδευσης. Ο εξοπλισμός αυτός έχει εγκατασταθεί σε 10 σημεία και θα επεκταθεί σε 200 σημεία το 2021.
- Σχεδιασμός και εγκατάσταση συστήματος αυτόματης καταμέτρησης της εξάτμισης. Το σύστημα εγκαταστάθηκε στο Φράγμα Καλαβασού και αναμένεται να εγκατασταθεί σε περισσότερα Φράγματα το 2021.
- Εγκατάσταση συστήματος αυτόματης καταγραφής της στάθμης των Φραγμάτων. Το σύστημα εγκαταστάθηκε σε 3 Φράγματα και η εγκατάσταση του αναμένεται να επεκταθεί εντός του 2021.

Έχει ολοκληρωθεί η τρίτη φάση του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (ΓΣΠ) του ΤΑΥ και έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό οι περισσότερες λειτουργίες του Τμήματος. Συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση της τρίτης φάσης το σύστημα θα χρησιμοποιείται από τους Λειτουργούς του ΤΑΥ στο πεδίο μέσω ταμπλετών, επιταχύνοντας δραστικά τις εργασίες πεδίου. Επίσης έχει ολοκληρωθεί το σύστημα ηλεκτρονικών αιτήσεων και βρίσκεται στο στάδιο τελικού ελέγχου. Με την ολοκλήρωση του ελέγχου, αιτήσεις του ΤΑΥ θα μπορούν να υποβληθούν από το κοινό ηλεκτρονικά εντός του 2021.

Το Σύστημα Τηλεμετρίας στο ΤΑΥ επεκτείνεται συνεχώς σε νέες υποδομές επιτρέποντας την αυτόματη λειτουργία τους με τρόπο αποτελεσματικό, εξοικονομώντας παράλληλα πόρους σε ανθρώπινο δυναμικό και ενέργεια.

Η ιστοσελίδα του ΤΑΥ αναβαθμίστηκε και ενημερώνεται καθημερινά με πληροφορίες για το υδατικό ισοζύγιο, τους υδατικούς πόρους, το περιβάλλον, τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες, τη σχετική Κυπριακή Νομοθεσία, τα μέτρα εξοικονόμησης νερού κ.α. Επιπρόσθετα, η ιστοσελίδα προσφέρει στους ενδιαφερόμενους πρόσβαση σε πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία καθώς και τρόπους επικοινωνίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ

Η καλλιέργεια υδατικής συνείδησης αποσκοπεί στην εξοικονόμηση και ορθολογική χρήση του νερού, καθώς και στην προώθηση μέτρων για μείωση της κατανάλωσης νερού στη γεωργία και στα νοικοκυριά. Κατά τη διάρκεια του 2020, το Τμήμα δεν διοργάνωσε εκδηλώσεις, λόγω της πανδημίας της νόσου COVID-19. Επίσης, σε συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, προχώρησε στην εκπόνηση μελέτης για «Στρατηγική Επικοινωνία για Εξοικονόμηση του Νερού στην Κύπρο». Η διεθνής εμπειρία υπαγορεύει πως για την αποτελεσματική δημιουργία υδατικής συνείδησης στον πληθυσμό μιας περιοχής είναι αναγκαία μια ολοκληρωμένη στρατηγική επικοινωνίας για το νερό. Η στρατηγική αυτή περιλαμβάνει δράσεις εκπαίδευσης των πολιτών - χρηστών, αλλά και συμμετοχή των πολιτών στη λήψη και κυρίως στην εφαρμογή αποφάσεων. Οι κύριοι στόχοι της εκστρατείας είναι να αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με την αναγκαιότητα εξοικονόμησης νερού, να αυξήσει την γνώση σχετικά με τους τρόπους εξοικονόμησης νερού, να ενθαρρύνει την εξοικονόμηση νερού με αλλαγή συμπεριφοράς και τέλος να αυξήσει την κατανόηση σχετικά με το πως η ατομική συμπεριφορά επηρεάζει την επάρκεια νερού.

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Κατά τη διάρκεια του 2020, ξεκίνησε η διαδικασία αλλαγών στο Εργαστήριο Παράρτημα (Τερσεφάνου και Λεμεσού) της Υπηρεσίας Ελέγχου Ποιότητας Νερού (ΥΕΠΝ), για μετάβαση από το Πρότυπο ISO/IEC 17025:2005 στο νέο Πρότυπο ISO/IEC 17025:2017. Το Εργαστήριο με τη συμμόρφωσή του με το νέο Πρότυπο, θα λειτουργεί επίσης εν γένει σύμφωνα με τις αρχές του ISO 9001. Πραγματοποιήθηκαν, χημικές αναλύσεις αφαλατωμένου νερού από τις μονάδες αφαλάτωσης Δεκέλειας και Λάρνακας, κοινοτικών γεωτρήσεων και πηγών που χρησιμοποιούνται για σκοπούς ύδρευσης Παγκύπρια και από δίκτυα άρδευσης τα οποία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν χημικές και μικροβιολογικές αναλύσεις επιφανειακού και επεξεργασμένου νερού από τα Διυλιστήρια Νερού (Τερσεφάνου, Λεμεσού, Ασπρόκρεμμου, Κανναβιού, Κόρνου), τα Ταχυδιυλιστήρια Νερού Ταμασού και Κλήρου, καθώς και νερού από τους αγωγούς μεταφοράς πόσιμου νερού. Επιπρόσθετα, πραγματοποιήθηκαν μικροβιολογικές αναλύσεις σε δείγματα νερού από δίκτυα άρδευσης σύμφωνα με τις ανάγκες του Εθνικού Προγράμματος Παρακολούθησης του Τμήματος Γεωργίας και προσδιορισμοί μικροκυστινών σε δείγματα νερού Διυλιστηρίων και Ταχυδιυλιστηρίων Νερού. Ο έλεγχος των αποτελεσμάτων δειγμάτων πόσιμου νερού, γίνεται σύμφωνα με την Οδηγία 98/83/ΕΚ και τον περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης Νόμο 87(Ι)/2001.

Παρακολούθηση Ποιότητας Ανακυκλωμένου Νερού

- Εντός του 2020 έγιναν ενέργειες για την εναρμόνιση της Κυπριακής Δημοκρατίας με τον νέο Κανονισμό (ΕΕ 2020/741) για την επαναχρησιμοποίηση των Υδάτων, ώστε να προληφθεί η έλλειψη νερού στην ΕΕ. Οι νέοι κανόνες σκοπεύουν να διασφαλίσουν την ευρύτερη επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων προκειμένου να περιοριστεί η χρήση από τα υδατικά συστήματα και τα υπόγεια ύδατα. Την, ανέλαβε η ΥΑΑ.
- Συνεχίστηκε η διεξαγωγή δειγματοληψιών και η εκτέλεση χημικών και μικροβιολογικών αναλύσεων, καθώς και αναλύσεων τοξικότητας σε 616 δείγματα ανεπεξέργαστων και επεξεργασμένων λυμάτων, θαλάσσιου νερού (Λεμεσού και Λάρνακας), νερού από φράγματα (Πολεμιδιών και Αθαλάσσας), νερού από ποταμούς (Οβγού, Κακοπετριάς και Πελενδρίου), νερού υδρογεωτρήσεων, εδάφους που αρδεύεται από ανακυκλωμένο νερό, εδάφους στο οποίο διατίθεται λάσπη του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά και λάσπης του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών

Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά. Ο συνολικός αριθμός των αναλύσεων ανήλθε σε 6953. Επίσης, έγινε προκήρυξη διαγωνισμού για τις αναλύσεις του 2021 και η σύμβαση πρόκειται να υπογραφεί εντός του έτους.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Κατά το 2020 πραγματοποιήθηκαν σημαντικές δράσεις σχετικά με τα θέματα ασφάλειας και υγείας, σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους, ούτως ώστε να παρέχει και να διασφαλίσει στο προσωπικό αλλά και σε οποιονδήποτε επηρεάζεται από τις δραστηριότητες του ασφαλείς και υγιεινές συνθήκες εργασίας. Μεταξύ άλλων διεξήχθησαν επιθεωρήσεις σε όλα τα εργοτάξια, εγκαταστάσεις και υποστατικά του Τμήματος και ετοιμάστηκαν σχετικές εκθέσεις. Για καλύτερη εφαρμογή, λειτούργησαν επίσης έντεκα επιτροπές ασφάλειας και Υγείας Παγκύπρια. Έγινε επίσης εκπαίδευση του προσωπικού για θέματα Ασφάλειας και Υγείας και το προσωπικό εφοδιάστηκε με όλα τα απαιτούμενα μέσα ατομικής προστασίας (ιματισμού / υπόδησης). Ανέλαβε την επίβλεψη τον έλεγχο και την τήρηση των πρωτοκόλλων και διαδικασιών για την ορθή εφαρμογή των μέτρων για προστασία από τη νόσο COVID-19.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Τα Επαρχιακά Γραφεία του ΤΑΥ αποτελούν την πρώτη γραμμή δράσης σε όλους τους τομείς που αναφέρονται στους στόχους και αρμοδιότητες του Τμήματος, αφού είναι σε άμεση επαφή με τον πολίτη, και διαβουλεύονται με άλλα Κυβερνητικά Τμήματα για θέματα των αρμοδιοτήτων του ΤΑΥ. Εκτός από τα γενικότερα διαχειριστικά θέματα, έχουν την ευθύνη για τη λειτουργία και συντήρηση / αναβάθμιση των κυβερνητικών δικτύων διανομής νερού ύδρευσης, άρδευσης και ανακυκλωμένου νερού. Επιπρόσθετα, έχουν την ευθύνη για την εξυπηρέτηση των πολιτών και την παροχή βοήθειας, τόσο σε συμβουλευτικό επίπεδο όσο και στην υλοποίηση έργων υποδομής, στις κοινότητες της επαρχίας τους, όπως αξιοποιήσεις γεωτρήσεων, κατασκευές υδατοδεξαμενών και υδατόπυργων, κατασκευή αντλιοστασίων και εγκαταστάσεις αγωγών μεταφοράς νερού και διανομής.

Κατά το 2020 εκτελέστηκαν πληθώρα έργων διαφόρων μεγεθών από τα Επαρχιακά Γραφεία. Επιγραμματικά αναφέρονται δεκατρία έργα στην Επαρχία Λευκωσίας, τρία έργα στην επαρχία Λάρνακας, επτά έργα στην επαρχία Πάφου και τρία στην επαρχία Λεμεσού. Αριθμός Έργων, αφορά σε βελτίωση υποδομών υδατοπρομηθειών Κοινοτήτων, ενώ κυριότερος όγκος εργασιών είναι συνυφασμένος με έργα αναβάθμισης των υποδομών του Τμήματος.

Συνεχίστηκε επίσης η εξέταση αιτήσεων ιδιωτικών αναπτύξεων για πολεοδομικές άδειες, άδειες οικοδομής, άδειες διαίρεσης γης, καθώς και αιτήσεις άρδευσης τεμαχίων τόσο σε περιοχές αναδασμού όσο και σε περιοχές που είναι χαρακτηρισμένες ως αρδευόμενες. Λήφθηκαν νομικά μέτρα σε συνεργασία με την νομική υπηρεσία για την είσπραξη των οφειλών των καταναλωτών. Επίσης, εξετάστηκαν τυχόν επηρεασμοί των έργων του Τμήματος από αναπτύξεις δικτύων ημικρατικών οργανισμών, όπως ΑΗΚ και ΑΤΗΚ και έγιναν μετακινήσεις δικτύων όπου χρειαστεί ή/και δόθηκαν απόψεις σε Δήμους και κοινότητες για αναπτυξιακά έργα τα οποία επηρεάζουν τα υφιστάμενα δίκτυα του Τμήματος. Παράλληλα, εξέτασαν αιτήσεις για άδειες έργου Υδροληψίας και άδειες υδροληψίας, καθώς και αιτήσεις για παραχώρηση νερού από τα Κ.Υ.Ε. ή έργα διάθεσης ανακυκλωμένου νερού.